SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 17. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 1497. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 17 Nov. 1902. | Expedition: Vallingatan 11. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 22:a Årg.

En dansk konsert-trio.

Karen och Henry Bramsen.

Ellen Beck.

Af deltagarne i ofvan nämnda konstnärstrio, som nyligen konserterat här i hufvudstaden, hade vi tillfälle att höra syskonparet Bramsen på en deras konsert i Musikaliska akademien vid midten af mars förra året, då fröken Bramsen för första gången lät höra sig här. Hennes broders, Henry Bramsens, stora talang som violoncellist hade vi redan 1895 fått tillfälle att lära känna, och han har i denna tidning med anledning af dessa konsertbesök varit afbildad med sin violoncell senast förra året. Endast de kvinnliga deltagarne i nämnda trio låta vi därföre med en porträttbild illustrera vårt nummer för dagen. Af dem har fröken Ellen Beck nu gjort sin första debut för Stockholms musikaliska publik. Om hennes uppträdande som konsertsångerska i Göteborg äfvensom i de andra skandinaviska hufvudstäderna har i revyn öfver dessa städers musiklif hennes namn mer än en gång varit nämndt.

Den danska trions konserterande här i midten af månaden var ganska framgångsrikt. Första aftonen hade den äran och nöjet att se prins Carl med sin danska gemål samt prins Eugen bland sina åhörare och söndagen därpå vore de danska artisterna inbjudna till soaré hos prinsparet. Herr Henry Bramsen har såväl i sitt hemland som i England och för öfrigt hvar han låtit höra sig vunnit beröm såsom violoncellist af hög rang ej blott genom tekniskt mästerskap utan äfven genom ett högst ädelt och smakfullt föredrag. Fröken Bramsen sköter sin violinstråke med en elegans, som passar väl i stycke med hennes behagliga personlighet, och såsom violinartist har hon hunnit ganska långt, särskildt utmärkande sig för så väl ren och vacker tongifning som fin uppfattning och smak i föredraget. Fröken Beck, som af Ch. Kjerulf i »Politiken» får betyg som »Danmarks förnämsta konsertsångerska», är i besittning af en särdeles stor och frisk röst som är mäktig både af kraftiga uttryck och ett utmärkt mezza voce.

Karen Bramsen och Ellen Beck.

Skulle vi nu lämna några biografiska uppgifter om de ifrågavarande konstnärerna, så kan om hr Bramsen hänvisas till sådana som förut i denna tidning förekommit. Af dessa må anföras att han är född den 3 oktober 1875 i Köpenhamn och i Leipzig studerat violoncellspelet för den berömde mästaren Julius Klengel, hvarjämte han där tog undervisning i kammarmusik af prof. Hermann och i teori af dr Jadassohn. I december 1894 debuterade han där på en af honom gifven konsert med ej mindre än tre violoncellkonserter, af Davidoff, Piatti och Volkmann, och rönte stort bifall. Fröken Karen Bramsen, född den 28 juli 1877, är elev af Hilmer och Tofte i Köpenhamn samt af Joh. Wulff i London 1897—98, där hon vid Guildhallkonservatoriet tog första priset, en guldinlagd stråke. År 1899 började hon konsertera först i Köpenhamn sedan i London. Vid syskonen Bramsens förra besök här voro de äfven inbjudna att spela på hofvet.

Fröken Ellen Beck är född i grefskapet Lerchenborg, i trakten af Kallundborg, där fadern, som hade titeln etatsråd, var egendomsförvaltare. Fröken Beck kan fira sin födelsedag på samma dag som Henry Bramsen, som är två år yngre. När Ellen Beck var femton år kom operasångaren Algot Lange på besök i hennes hem från Köpenhamn. Då hennes begåfning som sångerska blef känd af honom fick hon straxt därefter under ett par år studera för denne framstående artist och sånglärare.

Fröken Becks första offentliga framträdande ägde rum på några välgörenhetskonserter. Efter faderns död

1896, började den unga sångerskan på fullt allvar studera för Lange, och vann fullständig framgång två år senare på en i Köpenhamn gifven konsert, hvarpå hon erhöll engagement å olika håll. Hon reste sedan till Paris, där hon i tre månader studerade för samme professor, Devilliers, som Herold sjungit för. Vid sin återkomst till Köpenhamn gjorde hon stor lycka. Och hon har sedan dess uppträdt både i London och Paris, i den sistnämnda staden år 1900 under världsutställningen på en konsert i Trocadéro, då hon för sin sång erhöll många loford i de stora franska tidningarna.

I Kristiania är fröken Beck väl känd. Hon har där själf gifvit fyra konserter samt uppträdt i Musikföreningen. I Göteborg har hon likaledes gifvit fyra konserter. Ehuru i främsta rummet konsertsångerska, har hon likväl för en tid sedan debuterat på K. teatern i Köpenhamn som Ingeborg i »Drot og marsk». Hennes röst är en hög mezzosopran och man kan ana att så är då man ser hennes ståtliga, kraftigt byggda figur, som för öfrigt röjer dansk liflighet och gemytlighet.

Mascagni i Amerika.

»Cavallerias» berömde maestro har på senare tid ofta nog varit föremål för uppmärksamhet i tidningarna icke blott för hans operaverk utan äfven för hans verksamhet i annat hänseende. Utom sitt fädernesland har han i Europa konserterat med en orkester och därvid utfört såväl egna kompositioner som klassiska och nyare orkesterverk. I hemlandet har hans förhållande till myndigheterna i Pesaro, där han är anställd såsom direktör för Rossini-lyceet, ådragit sig allmän uppmärksamhet. Man har där intrigerat för att aflägsna honom från denna befattning — om skälen därtill har man ej full visshet —, emellertid har stadens prefekt ställt sig på hans sida, likasom äfven lärjungarne, emot stadsfullmäktiges försök att afsätta honom, och Mascagni således gått segrande ur striden.

För någon tid sedan underrättades man om att Mascagni med en stor orkester hade begifvit sig till Amerika för att skörda guld och lagrar i mängd; nyligen har man fått höra att turnén blifvit afslutad med ett stort fiasko. Om detta företag lämnar oss en korrespondent i »Die Signale» närmare besked och vi anföra här det hufvudsakliga af hans meddelande.

Europeiska komponister bruka sällan komma till Amerika. De hafva ej samma utsikt som sångare och virtuoser att därpå göra goda affärer och få endast undantagsvis anbud från de stora musikmäklar-firmorna. Dvoràk har ett par år förestått ett konservatorium i Newyork men sedan återvändt till hemlandet utan att ha kunnat uträtta mycket i Amerika; Tschaikowsky hjälpte till att inviga den stora konsertsalen »Carnegie Hall» i Newyork, dirigerade ett par gånger och reste sedan tillbaka. Andra märkligare komponistbesök i dollarlandet ha stannat vid blotta planer och förslag.

Med Mascagni ställde sig sakerna annorlunda: då hans besök förkunnades, menade till och med erfarna och konservativa affärsmän, att med en sådan person måste man säkert kunna göra goda affärer.

Men motsatsen har inträffat: Metropolitan-operans salong har vid alla föreställningar, utom två, varit förskräckligt tom och detsamma berättas från andra städer, som Mascagni med sitt sällskap därefter har besökt. Det ledsamma härmed är att man knappt har skäl att beklaga ett sådant ekonomiskt fiasko, att man ej kan påstå om själfva prestationerna att de förtjänt bättre öde. Man trodde åtminstone att de hos amerikanarne skulle framkalla en stor nyfikenhet. Men den sordin, som redan första aftonen sattes på entusiasmen, var af den beskaffenhet, att, där icke känslor för landsmannen verkade, man föredrog att hålla sig ifrån påföljande föreställningar. Och flertalet af italienare på platsen äro icke lyckliga nog att kunna bekosta sig en femdollars-plats på teatern. De hålla sig vanligtvis till galleriet eller ståplatserna.

Man skulle känna sig lättare om hjärtat ifall man kunde göra impressariefirman Mittenthal Bros & Kromberg allena ansvarig för det nästan exempellösa misslyckandet, men det går inte, ty Mascagni själf är åtminstone till hälften skuld därtill. Han hade af impressariatet fått fullmakt att efter eget val och utan afseende på kostnaderna engagera samtliga medverkande, solister som orkester. Och så kom han med en orkester, som var ytterst underhaltig. Orenheten i stämning så hos stråkförare som trä- och messingsblåsare var outhärdlig; violisternas tonvolym var, oaktadt deras ansenliga mängd, ganska obetydlig och tonkvaliteten tycktes intyga att endast de billigaste instrument användts; detta gäller också om träinstrumenten och i än högre grad om messingsinstrumenten. Hvilka begrepp hade väl Mascagni gjort sig om musikförhållandena i Amerika, då han kunde föra dit sådana musiker. Möjligt att en och annan god förmåga fanns i orkestern, men flertalet i den utgjordes af riktiga stympare. Naturligtvis var det en sammanrafsad orkester af folk från alla möjliga städer i Italien, hvilka första gången voro tillsammans då de inskeppade sig i Neapel. De hade förbundit sig att flitigt hålla ihop och repetera under öfverfarten men — noter hade man glömt att medtaga!

Icke stort bättre hade Mascagni lyckats beträffande sångsolisterna. Nästan utan undantag voro dessa sångare behäftade med den italienska ovanan att tremolera, att sjunga vibrato, med ständigt öppen tonansats och forcering. Utom Italien skall man väl aldrig, som vi hoppas, vänja sig vid en så dålig ersättning för sången. Säkert är emellertid att man aldrig någonstädes träffar på »bel canto» så sällan som just i det land, där ordet och begreppet uppstått. I Mascagnis operasällskap var det egentligen endast bassisten Navarrini, som var fri från denna ovana. Ej alldeles utan den men för öfrigt en förträfflig konstnärinna är signora Bianchini-Capelli, som jämte Santuzza utförde Silvia i »Zanetto», under det Maria Farnetti, som återgaf Iris, genom beständig tonsväfning ställde sina för öfrigt goda egenskaper i skuggan. En af de värsta syndare mot sångens helige ande är tenoren Schiavazzi, som påtvingades oss bådei »Cavalleria» och »Iris», medan en annan, långt bättre tenor, Antonio Paoli, blott en enda gång alldeles oförutsedt kom att uppträda såsom Turiddo. Till en sådan orkester, sådana solister slöt sig nu äfven orent sjungande kör och rätt tarfligt sceneri. Framför allt visade sig i alla departement en total brist på förberedelse. Mascagni själf inträffade först fyra dagar innan första föreställningen ägde rum. Hvilket ofantligt lättsinne när det dock gällde att åt hans sånggudinna eröfra en ny världsdel! Så fick man först till bästa den lilla kammarmusik-operan »Zanetto» och »Cavalleria»; »Iris» och »Ratcliff» voro flere gånger uppsatta och strukna på spellistan till dess ändtligen »Iris», sedan man likväl först proberat med operans uppförande i Philadelphia, kom upp på Metropolitan-scenen. »Ratcliff» blef trots alla löften aldrig gifven. I hvilket kaotiskt tillstånd allt befann sig, hur hufvudlöst det var ställdt med allting, kan man förstå, då vid första scenrepetitionen, tre dagar innan »Iris» skulle uppföras, det befann sig att dekorationerna till denna opera ännu efter transporten från Italien lågo hoprullade och ingen hade tänkt på att skaffa träställningar till att spänna upp dem på. Och vid uppförandet visade det sig att de mycket beprisade dekorationerna voro rätt skröpliga och mycket för låga för Metropolitan-operans stora scen.

Att Mascagni genom att ha fått sina verk bättre uppförda skulle ha erhållit ett gynnsammare omdöme om dem är tämligen säkert, så vidt den stora publiken tages i betraktande.

Kritiken skulle väl dock knappast ha tillmätt hans »Iris» större betydenhet. Man känner naturligtvis här, som i hela världen för öfrigt, hans förstlingsverk mer än nog, och detta har synnerligast genom Emma Calvé i Santuzzas parti utöfvat stor dragningskraft; samma utmärkta sångerska har dock ej kunnat intressera Newyorks publik för »Amico Fritz». Något mera af Mascagni känner man ej här, under det Puccinis »Bohême» och »Tosca» gifvits med god framgång. Så mycket betydelsefullare är det, att Newyork-kritiken med alldeles ovanlig öfverensstämmelse uttalat sig ganska ogunstigt om »Iris».

I första rummet anser jag textboken till »Iris» förfelad. I »Cavalleria» fanns det väsen af kött och blod att karaktärisera, men de personer vi lära känna i »Iris» äro bedröfligt overkliga. Illica måtte ha föga kännedom om Japan, annars hade han ej kunnat så missteckna den lilla dockan Iris. I Japan har man ju andra moralbegrepp än i västerlandet. En ung flicka anses icke där som fallen om hon skänker en rik herre sin gunst och med det »honorar» hon bekommer därför hjälper sina fattiga föräldrar, men fullkomligt absurd är Illicas historia om den lilla japanskans förskräckelse för den kärlekshungrige rike mannen, och den blinde faderns förbannelse vänder alldeles upp och ned på verkligheten. Kärnpunkten i Illicas fabel är fullkomligt västerländsk. En sådan text kan ej inspirera en komponist till verklig känslomusik. Af »Iris» och genom att studera klaverutdrag af några andra Mascagnis operor har jag kommit till öfvertygelse om att han dock är blott och bart en musikmakare och, oafsedt bristande förmåga, ej en gång har vilja att stå i spetsen för en musikalisk reformrörelse. Af dessa abrupta anlopp till lidelse- och känslofullhet, dessa här och där utströdda melodiskärfvor, de ofta nog tanklösa, krystade och nästan alltid grofva dissonanserna, korteligen af så mycket oorganiskt krims-krams kan jag ej leta fram någon storhet i vilja eller förmåga. Väl förekommer i andra akten, i scenen mellan Iris och Osaka, moment som gripa en, men olyckan är att komponisten i nästa ögonblick åter släpper taget och ställer oss framför ett mörkt, tomt svalg i hans inspiration. Huru litet passa då ofta nog orden till musiken! Och därvid får man ock tänka på de många själfsvåldiga, omotiverade och osångbara språng och vändningar, som komponisten påtvingar sångstämmorna. Är det melos? Detsamma kan man säga om instrumentationen: det är alltjämt samma cavalleria-manér att måla med stora färgklunsar; blott att Mascagni uti »Iris» mycket oftare än förr erinrar sig Wagnerska orkestereffekter. Blott ett enda otadligt nummer finner jag i hela verket nämligen början, den uppvaknande dagen och solhymnen.

»Zanetto» är en alltför obetydlig — och därtill förskräckligt tråkig — enaktare för att jag skall behöfva närmare redogöra för densamma. Att man under sådana omständigheter alls icke kände sig förargad öfver att man gick miste om den utlofvade »Ratcliff», är naturligt nog.

Mozarts yngste son.

Wolfgang Amadeus Mozart den yngre föddes den 26 juli 1791*, och var vid faderns död knappt 5 månader gammal. Sina snart nog gryende anlag för musik hade han således ej tillfälle att utbilda i hemmet, under sin store faders ledning. Vid 5 års ålder medföljde han sin mor till Prag där han uppträdde på en konsert. Man ställde nämligen gossen på ett bord och han sjöng Papagenos första sång ur »Trollflöjten» med särskild för detta ändamål underlagd text. Prags invånare, hvilka vördade den store Mozart ända till svärmeri, fattades af en vemodig förtjusning vid åhörandet af barnets jollrande toner, och den lille gossen gjorde på sina åhörare en verkan, sådan han måhända i framtiden ej lyckades frambringa. Öfverlämnad i främmande personers vård, omfattades han likväl med kärlek och omsorg af dessa hans faders vänner. Efter närmare 4 års förlopp återkom han från Prag till Wien, där hans musikaliska försök erhöllo en mera bestämd och konstnärlig riktning under ledning af S. Neukomm och A. Streicher. Redan vid 11 års ålder försökte han sig i flere kompositioner, af hvilka en klaverkvartett i G-moll med stråkinstrumenter blifvit utgifven af trycket. Sedermera erhöll han undervisning på pianoforte af Hummel äfvensom i kompositionen af Vogler och Albrechtsberger.

År 1805 gaf den unge *Mozart* sin första offentliga konsert i »Theater an der Wien». Efter utförandet af faderns G-moll-symfoni, föreställdes den unge konstnären af sin mor för publiken, och mottogs med jubel. Joseph Haydn ville vara i faders ställe och ledsaga gossen vid hans första offentliga steg, men då man befarade att detta skulle alltför mycket angripa den svage gubben, måste han afstå därifrån. *Mozart* lät vid detta tillfälle höra sig i en af honom själf komponerad klaver-konsert i C-dur (Op. 14) och som blifvit tryckt, samt i variationer öfver Menuetten ur »Don Juan» för pianoforte, äfvenledes komponerade af honom. Vid samma konsert förekom dessutom en kantat som han skrifvit för fader Haydns 73:de födelsedag. Öfver denna konsert yttrar Aloïs Fuchs i en biografisk uppsats öfver den yngre *Mozart*: »Vår lille Wolfgang uppväckte vid sitt framträdande allmän entusiasm, hvilken under konsertens fortgång stegrades till verkligt jubel; flera gånger blef han framropad af den talrikt församlade publiken (då för tiden en sällsynthet), och inkomsten af denna konsert uppgick till 1,700 floriner, en för denna tid oerhörd summa.»

»Af dessa penningar kunde den lille *Mozarts* lärare först erhålla någon betalning, ty alla hade varit nog ädelmodiga att, i afvaktan på denna dag, lämna honom undervisning dittills utan ersättning, enär hans mor ej var i stånd att af sin ringa årliga pension, 260 fl., bestrida dessa utgifter.»

»Det fanns den tiden ingen Mecenas, som ville tillbjuda *Mozarts* son hjälp och beskydd, hvilket däremot nu för tiden oftare inträffar i afseende på talangfulla barn.»

Från sitt 13:de år måste han, genom att undervisa andra, förskaffa sig uppehälle, äfvensom genom själfstudium söka tillfredsställa sin trängtan att utbilda sig i musiken. Han lärde sig flera språk och odlade sin själ genom ändamålsenlig läsning. Sin styffader, etatsrådet von Nissen, hade han att tacka för möjligheten att ernå mera vetenskaplig bildning. Från år 1808, då 17 år gammal, till 1818 uppehöll han sig i Lemberg, dels såsom musiklärare inom enskilda familjer, dels meddelande musikundervisning timvis, dessutom fortfarande att själf studera och komponera. På en offentlig konsert 1811 utförde han med bifall flera af sina kompositioner, och lät under den tid han vistades i Lemberg utgifva en sonat för pianoforte (Op. 10), sex sånger, och en sonat för pianoforte med obligat violin (Op. 15). 1818 lämnade han Lemberg för att börja en konstresa, men uppträdde först på en afskedskonsert, då han utförde sin 2:dra klaver-konsert i Ess-dur, hvilken finnes utgifven under Op. 24. 1820 kom han till Wien, sedan han genomrest norra Tyskland och uppehållit sig i Köpenhamn samt med bifall gifvit konserter i Kiew, Warschau, Königsberg, Berlin, Leipzig och Dresden. Till oktober 1822 vistades han i Wien, ständigt verksam såsom musiklärare. Fortfarande bemödade han sig att i den rika hufvudstaden vinna någon mot hans kunskaper svarande plats, hvilket hvarken då eller *någonsin* lyckades honom, och som till stor del orsakade den melankoli hvaraf hans lynne alltmera led. Han flyttade nu åter till Lemberg där han förblef till 1838. Under denna period inrättade han därstädes, med Sångakademien i Berlin till förebild, en

* Mozarts äldre son, Karl, valde ämbetsmannabanan och uppnådde en hög ålder.

sångförening benämnd »*Cäcilien-Chor*», hvilken under hans ledning sammanträdde en gång i veckan, för inöfvande af klassiska vokalkompositioner, som sedermera offentligen utfördes på konserter för välgörande ändamål. 1827 mottog han, vid en för honom tillställd fest, af sällskapets medlemmar en pokal af silfver med inskrift: »Der Cäcilien-Chor seinem verehrten Stifter und Direktor W. A. Mozart», samt följande år vid en lika beskaffad fest, en briljanterad ring. Af flerfaldiga orsaker, ej beroende af honom, upplöstes sällskapet efter treårig verksamhet, och Mozart lämnade Lemberg för alltid 1838, samt återvände till sin födelsestad Wien, där han, ehuru förgäfves, hoppades att vinna en stadigvarande plats. Denna önskan blef så införlifvad hos honom, att han afslog anbud att blifva konsertmästare i Weimar, allt i hopp att något tillfälle till anställning i Wien skulle yppa sig. Såsom förr fortfor han således att gifva musiklektioner.

Ett af de viktigaste momenter i hans lefnad var festen den 4 sept. 1842 i Salzburg, vid aftäckandet af hans faders staty. Han sammanträffade där med sin äldre broder *Karl*, samt dirigerade utförandet af en utaf honom för detta högtidliga tillfälle komponerad Kantat efter motiver ur faderns verk, och med af honom författad text. Hymnen är från trycket utgifven af Artaria i Wien.

Vid den konsert som egde rum samma dag på aftonen utförde *Mozart* sin faders stora klaver-konsert i D-moll med verklig helig ingifvelse.

Återkommen till Wien, inträdde han åter i sina gamla förhållanden och församlade i sitt hus de utmärktaste konstnärer vid de af honom föranstaltade kvartett-soaréerna. Under vintern 1843 var han mera än vanligt sjuklig, och beslöt att följande vår besöka Karlsbad, dit han också i juni 1844 begaf sig i sällskap med sin tillgifne lärjunge, Ernst Pauer. Det tillfrisknande hvarpå man hoppats, skulle likväl ej förverkligas, ty knappast hade han framkommit förrän han svårt insjuknade, och, oaktadt all använd läkarevård, afled den 29 juli, af maginflammation.

På föranstaltande af hans vänner upprestes på kyrkogården i Karlsbad ett grafmonument öfver honom, af gjutet järn, med följande inskrift af Grillparzer:

W. A. Mozart — Tonkünstler und Tonsetzer,
geboren am 26 Juli 1791,
gestorben am 29 Juli 1844,
Sohn des grossen Mozart,
dem Vater ähnlich an Gestalt und edlem Gemüthe, der Name des Vaters sei seine Grabschrift, so wie seine Verehrung des Erstern der Inhalt seines Lebens war.

(Forts.)

Musikpressen.

Från Elkan & Schildknechts musikhandel har utsändts:

Gildet paa Solhaug. Musikdrama af Wilh. Stenhammar. Udtog for pianoforte ved Georg Prehn (Nordisk Musikforlag, Kjöbenhavn). Pr kr. 1, 50.

För piano, 2 händer har utkommit:

Sven Berglund »*La petite Evelyne*», vals. Pr. kr. 1, 25.

Utdraget, eller potpourriet, ur Stenhammars »Gillet på Solhaug», som nyss haft sin premiär härstädes, innehåller ett godt urval af operans vackra melodiska partier. — Den till anmälning sända valsen (troligen komponistens förlag) är i stor stil med både introduktion och coda, melodiskt välklingande utan att dock förete något originelt i melodi eller harmoni.

Litteratur.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

Zeitschrift der internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. IV. Heft 2. Nov. 1902.

Journalistföreningen i Kjöbenhavn har utgifvit:

Programmet. Sæson 1902—03. Ser. 1—5.

Det sist utkomna häftet af »Zeitschrift d. intern. Musikgesellschaft» har följande innehåll: O. Lessmann, (Charlottenburg): Das dritte Musikfest in Sheffield am 1—3 okt.; Ferdin. Pfohl (Hamburg): Der Gaukler unserer lieben Frau; Alb. Mayer-Reinach (Berlin): »Der Pfeifertag» von Max Schillings; Rich. von Wistinghausen (Dresden): Erstaufführung von Leo Blech's Oper »Das war ich» in Dresden; Rob. Hirschfeld (Wien): Mozarts »Zaide» in der Wiener-Hofoper. Vernon Blackburn (London): Recent English opera i London; Musikaufführungen, Vorlesungen, etc.

Programmet är, såsom ett företal upplyser, ämnadt att blifva »en illustrerad Revue för konsert och teater» i Köpenhamn. Under förväntadt samarbete med resp. konsertgifvare under säsongen skall det utkomma hvar afton, då konserter, aftonunderhållningar etc. förekomma. Textinnehållet skiftar hvarje vecka. Priset blir som regel 10 öre numret. Karakteristiker och biografier öfver komponister, författare, konstnärer m. m. skall inflyta jämte bilder. Programmet har också en annan uppgift: att låta dansk konst bli känd i utlandet. Därför innehåller det i hvarje nummer en på franska, engelska och tyska affattad kort redogörelse för hvad som i den danska teater- och musikvärlden väckt intresse. Jämte adresser på musiklärare af båda könen innehåller häftet en hop annonser om konserter etc. och en lista öfver konserter m. m. för hvar dag. De nu utkomna »Serierna» (numren) innehålla följande illustrationer: Sarah Bernhardts villa, hus i Paris och »yndlingssofa», porträtt af henne och frk Stapelfeldt samt dansösen frk Genée, porträtt öfver Brahms, Molière, Chopin, Sardou, Minna Wagner och Sudermann.

FÖLJETONG.

Händels galaperuk.

Georg Fredrik Händel (f. 1684, d. 1750) utvecklade en till slöseri gränsande lyx i peruker. Han hade en morgon-, en middags-, en afton-, en kabinetts-, en gala- och en nattperuk. Hans peruk spelade till och med vid anförarebänken i orkestern en betydande roll. Gick nämligen allt efter önskan, så hade nämligen den stora hvita peruken, hvilken han alltid begagnade vid repetitioner i orkestern, en afmätt rörelse, af hvilken kapellet slöt till hans belåtenhet. Uteblef denna rörelse, så var detta tecken till ett annalkande åskväder. Men af alla hans peruker fick en enda — hans galaperuk — spela en stor roll i hans lif, om ock blott för kort tid. Saken förhöll sig nämligen på följande sätt:

Konung Georg af England gaf en dag en stor middag, hvartill alla förnäma och ryktbara män i de förenade konungarikena blifvit inbjudna, och bland dem äfven den berömde tyske kompositören Händel. På vägen till St. James hände det honom, att hans galaperuk fastnade på ett brädkors, som taktäckare upphängt på ett hus. Händel, alldeles fördjupad i tankar och gnolande på ett musikaliskt motiv, märkte icke olyckan. Han ämnade just inträda i St. James' kungliga palats, då en ung, vacker flicka skälmskt fasthöll honom vid rockskörtet. »Förlåt mig, mylord», sade hon med ett älskvärdt leende till den förvånade tonsättaren, »ni har ju glömt er peruk.» »Hvad! Min peruk?» utropade Händel, i det han tog åt hufvudet. »Min sann», tillade han tonlöst och med förtviflan, »mitt hufvud är så kalt som Adams knä. Hvad skall jag taga mig till? Jag har så stort hufvud, att säkert ingen af de närboende perukmakarne kan uppleta en passande peruk åt mig. Min egen perukmakare bor så långt bort, att jag omöjligen hinner gå dit.» »Om mylord vill följa med mig», svarade helt ogeneradt den vackra flickan med en förekommande nigning, »jag är hårkonstnärinna, heter Jenny Brock och bor strax bredvid hos min fader, perukmakare hos hans majestäts stallstat. Jag tror, att mylord skall hos

oss finna, hvad han behöfver.» Utom sig af glädje följde Händel den sköna Jenny. I sin faders perukbod anställde hon en allmän granskning af alla befintliga peruker; men alla voro för små. Ändtligen upptäckte Jennys förslagna ögon under disken en, som var ovanligt stor. »Denna skall passa mylord», sade hon med ett vänligt leende till Händel. »Var god och tag plats, medan jag sätter honom på er.» Jenny, som var ganska skicklig i sitt yrke, hade snart med sina vackra händer af den oansenliga peruken gjort ett stolt praktverk. Händel erbjöd den tjänstaktiga, vackra flickan sin börs, men hon afböjde detta med stolthet och bad blott om den gunsten, att han skulle blifva hennes kund, hvartill Händel naturligtvis med nöje samtyckte. Den store tonsättaren, som dittills aldrig känt sig dragen till någon kvinna — huru många skönheter än redan täflade om hans gunst — gick ur perukmakarebutiken icke utan en viss rörelse, ty den älskvärda Jenny hade ännu vid afskedet betraktat honom så underbart och hade därvid visat en rodnad, som särskildt för engelskorna är ett medel att yppa deras hjärtehemligheter. Ingenting var naturligare, än att Händel lät frisera sig hvarje dag och aldrig hade brådt, när hennes mjuka och fina händer hela halftimmen figurerade omkring hans stora hufvud. Huru det egentligen tillgick, visste han själf icke, men han började känna en böjelse för den unga flickan och hade såsom uttryck af sin vänskap gifvit henne ett exemplar af sin »Messias». Saken kom slutligen så långt, att han hade för afsikt att formligen anhålla om den sköna Jennys hand. Sagdt och gjordt! När han inträdde i butiken för att prestissimo fullborda sin afsikt, såg han i bakgrunden miss Jenny, som just höll på att sätta papiljotter på en ung gardesofficer och därvid log och skämtade med honom på ett ganska förtroligt sätt. Händel kände någon svartsjuka, men han satte sig lugnt och beslöt att vänta tåligt, tills den unge officeren gått.

Detta tycktes dock icke vilja inträffa så snart och Händels tålamod blef satt på ett ganska hårdt prof. Hade Jenny sett Händel, hvilket icke var fallet, så skulle hon sannolikt hafva fullbordat sitt arbete snabbare. Fördjupad i tankar, satt Händel där, och af den svaga rodnaden på hans kinder kunde man väl sluta till giftastankar; men huru förskräckligt skulle han icke blifva uppväckt ur sin dröm! »Fader», ropade Jenny med sin älskvärda, välljudande röst, »gif mig ännu ett blad af Händels Messias, jag behöfver ännu sex papiljotter för att göra vår officer till den skönaste soldat i alla tre konungarikena.»

Dessa ord voro ett åsklag för den arme Händel, och han skyndade okammad därifrån, utropande i förtviflan: »Hon gör papiljotter af mitt största mästerverk!» Sedan denna dag, då han varit nära att fria till en vacker flicka, som icke medförde något annat än sin talang att frisera och två vackra ögon, kom han aldrig mer på giftastankar, utan dog som ungkarl. Efter hans död sålde man alla hans peruker, de voro sex dussin af de mest olika former, utom den, i hvilken han på egen begäran blifvit begrafven: den peruk, Jenny gifvit honom.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Nov. 4 GOUNOD: *Faust* (Margareta: fru Sigrid Arnoldson, gäst; Faust Mefistofeles, Valentin: hrr Ödmann, Vallgren, Lundqvist). — 5 V. STENHAMMAR: *Gillet på Solhaug.* — 6 BIZET: *Carmen* (Carmen: fru Arnoldson; Mikaela: frk Lykseth). — 8 SVENDSEN-*konsert* 1 Symfoni, D-dur; 2 Zorahayda, symfonisk legend; 3 To islandske melodier, för stråkork.; 4 Norsk Rhapsodi N:r 3. — 9 WAGNER: Tannhäuser. — 10 GOUNOD: *Romeo och Julia* (Julia: fru Arnoldson: Romeo: hr Ödmann). — 11 SVENDSEN-konsert. 1 Symfoni, B-dur; 2 Andante och final ur violinkonserten, op. 6 (konsertm. L. Zetterquist) 3 »Sæterjentens söndag» af Ole Bull, satt för stråkorkester; 4 Carneval i Paris. — 12 MOZART: *Don Juan* (Don Juan: hr Forsell, gäst, Leporello: hr Stiebel, deb.). — 13 THOMAS: *Mignon* (Mignon: fru Arnoldson). — 14 BOITO: *Mefistofeles.* — 15 ROSSINI: *Barberaren i Sevilla* (Rosina: fru Sigrid Arnoldson, sista gästuppträdandet; Figaro: hr Forsell, gäst; grefve Almaviva, Bartholo, Bazil: hrr Max Strandberg, Söderman, Vallgren.) — 16 PUCCINI: *Bohème.*

Vasa-teatern. Nov. 3—16 GENÉE: *Sjökadetten* (7/11 25:te gången). — 9, 16 *Värmländingarne* (matiné).

Olympia-teatern. Nov. 3—9 WEINBERGER: *Primadonnan* (Lotte: frk Lindstedt). — 11—16 OFFENBACH: *Tjufskyttarne*, operett i 3 akt. af Chivot och Duru. Öfvers. af E. Vallmark (Ginetta, Bibletto: frkn Kolthoff, Eklund; Campistrou, Eleonor, Marcassou, Carmagnasse: hrr Strömberg, Lambert, Sjöholm, Söderlund). — 9, 16 *En söndag på Amager* (matiné).

Musikaliska akademien. Nov. 9 Välgörenhets-matiné. Medverkande: fru Anna Norrie, frkn Svärdström, Märtha Ohlson, hr John Forsell. — 14 Konsert af FLORIZEL VON REUTER. Biträdande: fru Davida Afzelius, hr D. Jeisler. — 16 KONSERTFÖRENINGENS 1:a folkkonsert. Solister: fru Dagmar Möller, hr W. Stenhammar; dirigent: hr Tor Aulin. 1 Ludv. Norman: Konsertuvertyr, Ess dur; W. Stenhammar: pianokonsert, B-moll op. 1, med ork.; 3 Conr. Nordqvist: Sorgmarsch vid kon. Carl XV:s begrafning; 4 Solosånger: 5 Beethoven: Symfoni, B-dur, op. 60.

Vetenskapsakademien. Nov. 13 Konsert af hr HENRY BRAMSEN, frkn KAREN BRAMSEN och ELLEN BECK. Biträdande: hrr W. Stenhammar, John G. Jacobsson.

Sigrid Arnoldsons gästspel, som började d. 25 okt., afslöts den 15 nov. med den firade artistens uppträdande som Rosina i »Barberaren», en af hennes förnämsta glansroller. Utom denna roll och förut nämnda Mignon, Julia och Carmen utförde hon äfven Margareta i »Faust», i allt åtta föreställningar inför fylld salong. Vid afskedsföreställningens slut blef hon hyllad med ett dussin inropningar och fick under aftonen mottaga såväl lagerkransar som blommor. Det i »Barberaren» vid lektionsscenen vanligen förekommande koloraturnumret utgjordes nu af den stora Dinorah-arian hvarefter hon med en viss rörelse sjöng den bekanta sången »Fjorton år tror jag visst att jag var» såsom en gärd åt minnet af hem och hemland. I »Barberaren» utförde hon dialogen på svenska, annars sjöng hon sina partier på italienska och franska. Hennes röst hör, som man vet, ej till de stora, men med sin rena konstnärliga sång, sin behagliga apparation och dramatiska framställning fängslar hon ovillkorligen publiken. Hennes kostymer äro särdeles eleganta, stundom dock mer än rollens natur fordrar. Som gäst har äfven herr Forsell ånyo börjat uppträda och jämte Holländaren utfört Don Juan och Figaro i »Barberaren», då han i duetterna med Rosina sjöng likasom hon italienska. Herr Forsell är en ypperlig Figaro och vann rikt bifall. För mycken forcering af den starka stämman skadar stundom den vokala framställningen. Hvad »Barberaren» beträffar gafs den för öfrigt med god rollbesättning med undantag af herr Strandberg, som är en föga representativ grefve Almaviva och tycks generad öfver att alltid belastas med denna roll. Särskildt vid sidan af Sigrid Arnoldson tycks det som om teaterstyrelsen borde ställa en lämpligare grefve, t. ex. herr Nyblom. Eller är kanske herr Strandberg den ende af våra tenorer som kan utföra Almavivas koloraturparti?

De båda Svendsen-konserterna, hvilkas program ofvan anförts, voro besökta af en mindre talrik publik än man kunnat vänta. Visserligen bjödos ej några nyheter, men kompositionernas höga musikaliska värde och deras utförande under tonsättarens egen ledning borde ha varit lockande. Svendsens orkestermusik är verkligen så klassiskt melodisk, spirituel och formskön, att den står vida öfver hvad nu fabriceras af sådan musik. Att karaktärisera programmens särskilda nummer saknas här utrymme. Bifallet var efter hvarje särdeles varmt och symfoniernas scherzon bisserades äfvensom Ole Bulls sköna melodi »Sæterjentens söndag». Mycket bifall vann äfven herr Zetterqvist för sitt utmärkta spel i violinkonserten och hans solo i den förtjusande tondikten »Zorahayda». Såväl publiken som hofkapellet ägnade herr Svendsen en liflig hyllning, särdeles efter sista konserten såsom ett tack för detta hans besök.

Om Vasa- och Olympiateatrarnes nya operettprogram få vi yttra oss i ett följande nummer. Offenbachs »Tjufskyttarne» på den sistnämnda har

vunnit större och mera förtjänt framgång än »Primadonnan».

På Musikaliska akademien har konsertföreningen gifvit sin första folkkonsert med utmärkt program, endast för litet populärt för den afsedda publiken, som fyllde salongen. De nummer det upptog äro alla välkända. Konserten inleddes med en kort redogörelse öfver programinnehållet och de olika verkens tonsättare, hvilkas födelseår (äfven aflidnas dödsår) angafs efter namnen på programmet, som äfven innehöll texten till sångerna: »Elfven till flickan» af Peterson-Berger och »Molnet» af Sjögren.

I samma lokal gafs d. 9 nov. en mycket besökt konsert till förmån för de nödlidande i Norrland, hvarvid fru Norrie extaserade publiken med muntra visor, frk Svärdström sjöng sånger af Mozart, Schumann och A. F. Lindblad samt hr Forsell sådana af Beethoven (»Vakteln»), Geijer, Sjögren och Backer-Gröndahl. Frk Märtha Ohlson biträdde med ackompagnementet. Flera extranummer gåfvos. Att äfven frk Svärdström och hr Forsell skördade rikt bifall behöfver knappt nämnas. — Miniatyr-virtuosen Florizel von Reuter gaf här sin andra konsert i denna sal inför talrika och naturligtvis förtjusta åhörare. Han spelade denna gång »Skotsk fantasi» af Max Bruch, »Faust-fantasi» af Wieniawski och violinkonsert, A-moll, af Bach, samt extra en Paganini-caprice, allt med för hans år mirakulös teknik och mogen uppfattning, ehuru Bach-konserten ligger djupare än han ännu kan tränga fram. Fru Afzelius vann stort erkännande med utförande af 4 geistliche Lieder af Beethoven samt sånger af Grieg och Sjögren.

Bramsen-Beck-konserterna hade väl valda program och de danska konsertgifvarna skördade stort bifall. De båda syskonen Bramsens samspel är mycket berömvärdt och ej mindre hr B:s solospel. Fröken Beck vann ock publikens gunst mest genom sin mezzavoce-sång och stycken som taga stor röst i anspråk. En sång sådan som Sibelius' »Flickan kom från sin älsklings möte» fordrar mera känsla och deklamatorisk framställning än hvad som af henne presterades. Första konserten inleddes med Dvoraks »Dumky», trio för piano, violin och violoncell. Den utgör ett potpourri af slaviska melodier, pikant och underhållande, ehuru något långt, och utfördes med bästa ensemble af syskonen B. och hr John G. Jacobsson. De förra hade sedan tillfälle att i Händel-Halvorsens »Passacaglia» — äfven gifven på 2:a konserten — ådagalägga ett mästerligt samspel. Hr Bramsen spelade dessutom en Sonat (D-dur) af Locatelli. Fröken Becks sångnummer bestodo för öfrigt af »Divinité de Styx» ur Glucks »Alceste», »Min stamfar hade en stor pokal» och »Heil sei der Stunde» af Stenhammar, »Svarta rosor» af Sibelius, »Efteraar» och »Silde ved Nat» af Lange-Müller och Viol af Bechgaard, särdeles de danska utmärkt sjungna, alla förträffligt ackompagnerade af hr Stenhammar. På andra konserten, som inleddes med en vacker pianotrio af Tschaikowsky, sjöng fröken Beck aria ur »Cid» af Massenet, 4 sånger af Lange-Müller och tre gammalfranska sånger från 1700-talet. Dessutom gafs Romanze för violin och »Poëme hongroise» af Hubay, talangfullt spelade af fröken Bramsen, och hennes bror afslutade konserten med solonummer: Andante af Schumann och Poppers bekanta »Elfentanz». Bifallet var vid denna konsert lika varmt som vid den första.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Tenorsångaren Olof Lemon, som förut tillhört k. operan, har börjat gästspel därstädes. Från hösten 1892 till 1894 och sedan från 1896 till våren 1899 var han engagerad vid densamma. Under mellantiden gjorde han i Paris sångstudier för Delle Sedie.

På repertoarlistan äro upptagna »Rigoletto», och »Hvita frun». Därjämte äro under inöfning Mendelssohns sångspel »Hemkomsten» »(Heimkehr aus der Fremde») och »Samson och Dalila».

Musikhistoriska museet, Nybrogatan 9, har af bildhuggarinnan fru Sofie Claudius i Malmö fått som gåfva mottaga en af henne modellerad byst af tonsättaren A. F. Lindblad.

Af grosshandlaren C. Claudius har museet mottagit ett egenhändigt skrifvet bref af Joseph Haydn, dateradt Vienne den 1 sept. 1800, samt ett kinesiskt klockspel.

Edouard Rislers konserter. Vid första konserten, tisdagen den 25 d:s, upptager programmet kompositioner uteslutande af L. v. Beethoven. Andra konserten, fredagen den 28 d:s, upptager namnen Bach, Couperin, Mozart, Schubert, Schumann, Mendelssohn, Brahms, Saint-Saëns och Rich. Strauss och tredje konserten, den 3 december, Chopin, Liszt och Wagner.

Vid Arbetareinstitutets folkkonsert söndagen d. 16 d:s utfördes: Mozart, fyrhändig pianosonat, sånger af David, Backer-Gröndahl, Stenhammar och Peterson-Berger, violinsonat af Corelli och violinstycken af A. M. Myrberg.

Medverkande voro fröken M. Ohlson, N. Stjernspetz, M. Elzén och hr G. Heintze. Fröken Stjernspets, som utförde violinpartiet, har under en tid haft sjelfva fru Wilma Neruda-Hallé till lärarinna och besitter en redan mycket utbildad talang.

Herman Brag har erhållit engagement i Tyskland, å Theater des Westens, såsom förste bassångare. Hans första uppträdande därstädes egde rum med utförande af van Betts parti i »Tsar und Zimmerman».

Hugo Alfvén har från Skagen, där han tillbringat någon tid tillsammans med åtskilliga andra konstnärer, gjort ett besök i Stockholm för att åhöra repetitionen af sitt nya körverk »Herrens bön», som i början af december kommer att uppföras af Musikföreningen under prof. Nerudas ledning.

Sedan styr hr Alfvén kosan utåt. Han ämnar jula i Berlin, och därifrån reser han till Wien, Prag, München och Paris såsom innehafvare af Jenny Linds-stipendiet. Äfven Spanien ämnar han besöka för att studera rytmen i detta lands musik och dansar.

Fru Math. Jungstedt har en tid för hälsans vårdande vistats på Holmenkollen i Norge.

Göteborg. På Stora teatern började Ranfts operettsällskap sin sejour den 26 okt. med uppförande af Dellingers »Don Cesar», har sedan äfven gifvit »Cornevilles klockor» och, såsom matiné, »Värmländingarne», hvilken outslitliga, öfverallt gifna folkpjes äfven Folkteatern haft att bjuda på. Den 21 okt. gafs här för tredje gången, »på begäran», frök. Elfrida Andrées »Svensk Mässa» och ett par dagar därefter hade Musikföreningen sin första kammarmusik-soaré för säsongen under medverkan af Bryssel-stråkkvartetten, som då lät höra tre kvartetter, nämligen Beethovens op. 127, Ess-dur, och Griegs op. 27, G-moll, samt Haydns »Kaiser»-kvartett, C-dur. I början af november, 5:te och 8:de, gåfvos ett par abonnemangskonserter af hrr Tor Aulin och Wilh. Stenhammar. Programmen upptogo på 1:a konserten: 1 Brahms: Sonat, D-moll för violin och piano, op. 118; 2 Schubert: Impromptus för piano (op. 9, n:r 2, 3, 4; 3 Sinding: Suite för violin, A-moll, samt 4 Beethoven: Sonat, Ess-dur op. 12 för violin och piano; — 2:a konserten: 1 W. Stenhammar: Sonat, A-moll för violin och piano; 2 Chopin: Nocturne (op. 15 n:r 1), 3 Mazurkor och Valse, op. 42; 3 Leclair: Suite, »Le tombeau» för violin; 3 Cesar Franck: Sonat för violin och piano, A-dur. Den 11 nov. gaf Bryssel-kvartetten egen konsert, utförande stråkkvartetter af Beethoven: op. 59 n:r 2, E-moll, och Vincent d'Indy: op. 35, D-dur, samt 3 Novelletter, op. 15, af Alex Glazounow. Följande dag gafs af hr Ivar Säfstrand

en konsert med endast hans egna kompositioner: 6 sånger, 3 pianostycken och två satser ur en pianokvartett, H-moll; medverkande voro fruar Axeline Mraz och Margadant, violinisten Bredberg samt hr Christiansen. Konsertgifvaren, som genomgått Musikaliska akademien, säges vara en ung lofvande musiker.

Från våra grannland.

Kristiania okt. 11—nov. 9. Nationalteatern har efter Sarah Bernardtföreställningarna af pjeser med musik uppfört »Peer Gynt» och »Don Juan», som gifvits några gånger med fru Kribel-Vanzo såsom gäst. Centralteatern har fortsatt med »Eventyr paa Fodreisen» och för öfrigt endast talpjeser. Under senare hälften af oktober konserterades här flitigt. Sångerskan Martha Sandal har gifvit ej mindre än fyra konserter, däraf ett par »folkkonserter» 15 okt.—1 nov. Den 14 okt. gaf sångerskan G. von der Lippe-Westlye konsert, biträdd af hrr Backer-Lunde och violin. Oscar Gustavsen; d. 16 och 23 okt. konserterade fru Anna Kribel-Vanzo biträdd af frk. Müller och hr R. Brandt-Ranzou. Af pianisten frk. Berit Winderen gafs konsert d. 18:de under medverkan af Nat.-teaterns orkester. Frk W. framträdde då med två pianokonserter, Schumanns i A-moll och Liszts i Ess-dur samt spelade flere pianostycken af Halfdan Cleve, en del tillägnade henne själf. Vidare förekommo i förra månaden konserter af pianisten Hanka Schelderup-Petzold och Hildur Fjord, af fru Oselio-Björnson jämte Iver Holter (kyrkokonsert) samt af Handelsstandens sångförening med hr Gröndahl såsom dirigent. D. 1 nov. hade Musikforeningen sin 2:a säsongkonsert, såsom vanligt under hr Iver Holters ledning. Såsom solist medverkade violinisten Arrigo Serato. Programmet upptog: 1 Bach: Suite i D-moll för orkester; 2 Beethoven: violinkonsert; 3 Borodin: En steppenskizze; 4 Iv. Holter: violin-romans; 5 Alnæs: Symfoniska variationer. D. 3 nov. gaf Romerska kvintettsällskapet en afskedskonsert i Turnforeningens lokal och pianisten Martin Knutzen konserterade d. 8 nov., uppträdande med två konserter, af Tschaikowsky: op. 44 D-dur, Rubinstein: op. 94 Ess-dur, och dessutom med Chopin-nummer. Nationalteaterns orkester biträdde.

Helsingfors okt. 11—nov. 9. Af teatrarne härstädes har endast Alexandersteatern haft någon musikpjes på spellistan. Lillryska operettsällskapet har där gifvit »Geishan» och »Majnatt», en operett i 4 akter af Vantschenko. Filharmoniska sällskapet har under hr Rob. Kajanus' direktion gifvit symfonikonserter d. 20 okt. och 3 nov. Programmet å den första, vid hvilken den ansedda konsertsångerskan frk. Therese Behr medverkade, upptog: 1 Beethoven: Symfoni n:r 4; 2 »In questa tomba» (frk. Behr); 3 Rameau: Rigaudon de Dardanus; 4 Solosånger (frk. Behr); 5 Liszt: »Hungaria», symfon. dikt. Andra konserten gafs med biträde af violinvirtuosen Jacques Thibaud från Paris efter följande program: 1 Joh. Svendsen: Symfoni B-dur; 2 M. Bruch: Violinkonsert med ork.; 3 Jean Sibelius: »En saga» (omarbetad). Mr Thibaud, som äfven biträdde vid ett par af de s. k. »populära» konserterna i Brandkårshuset, är en utmärkt artist med ej stor men särdeles smekande ton. Sibelius, som i Tyskland lärt känna honom, har yttrat, att »han spelar som en ängel». Vid de populära konserterna ha bland andra solister uppträdt violoncellisten Ossian Fohström, som därvid spelat en posthum konsert af Servais. D. 12 okt. gaf sångerskan fru Ida Ekman en matiné, hvars program i fyra afdelningar endast upptog sånger af Sibelius. Willy Burmester, den berömde violinvirtuosen, gaf d. 15 okt. en konsert med biträde af Filharmon. sällskapets orkester, då han spelade ej mindre än 3 violinkonserter, Beethovens, Tschaikowskys D-dur och en af Bach i E-dur. En första rangens pianist har ock låtit höra sig här, nämligen Eugen d'Albert, som gaf konsert d. 27 okt. Han spelade då bl. a. Schumanns »Karnaval», Beethovens Sonata appassionata och Bachs Preludium och Fuga i D-dur, arrangerad af honom. Den 22 och 26 oktober gaf frk. Therese Behr »Lieder-aftnar». Frk. B. säges besitta en utmärkt altröst och vara en talangfull »Lieder»-sångerska. I nov. ha konserter gifvits af sångerskorna Constance Neumann (d. 5) och Olivia Dahl (d. 7) samt af pianisten Joseph Slivinski. Helsingfors' Musikinstitut hade d. 26 okt. sin 3:e »musikafton», då programmet upptog: Beethoven: Pianotrio op. 70 n:r 1; Locatelli: violoncellsonat, och Cesar Franck: violinsonat i A-dur. Samma dag konserterade Helsingfors' hornorkester. En orgelkonsert gafs d. 8 nov. i Nya kyrkan af hr Albert Rhytmén.

Köpenhamn okt. 12—nov. 9. Under denna tid har Kgl. teaterns repertoar af musikpjeser upptagit Bajadser, En midsommarnattsdröm, Orfeus och Eurydice, Romeo och Julia, Barberaren i Sevilla, På Sicilien, En syvsoverdag, Lohengrin, Carmen, Faust och den gamla Heiberg-vådevillen »Nej», samt balletterna Coppelia och Blomsterfesten i Genzano. Folkteatern har uppfört Nitouche, och Casino »Teaterdirektören». Konserterna ha varit talrika. D. 11, 15 och 20 gaf Sven Scholander »Bellmans- och musikaftnar» här med vanlig framgång. Den 7 okt. gaf »Hoeberg-kvartetten» sin första kammarmusiksoaré. Programmet annonserades, som vanligt här, endast på »gadeplakaten». Brysselkvartettens konsert d. 25 okt. tillkännagafs i tidningarna med program, hvilket var detsamma som på förut nämnda konserten i Göteborg af Musikföreningen; efter denna följde två konserter, 30 okt. och 1 nov. Den 23 och 29 okt. gåfvos konserter af lady Hallé-Neruda med biträde af pianisten frk. Johanne Stockmarr. D. 24 okt. konserterade syskonparet Bramsen jämte frk. Ellen Beck, Victor Bendix och Edv. Borregaard, d. 31 miss Tracey med biträde af frk. Astri Andersen. Af sångare och sångerskor, som denna tid konserterat, ha vi att för öfrigt nämna baritonisten Ernst Schönberg, fru Joh. Kragballe-Spiro, frk. Justa v. Prangen, frk. Emmy Mogensen, frk. Martha v. Stapelfeldt, fru Osta Schottländer, fru Marg. Boye-Jensen och hr Hjalmar Arlberg (8 nov.) i förening med komponisten Wilh. Berger. De öfriga konserterande instrumentalisterna under samma tid ha utgjorts af violoncellisten Paulus Bache, pianisten Gerda Magnus, pianovirtuosen Harald Bauer i förening med violinvirtuosen Fritz Kreisler samt (7 nov.) violinvirtuosen Willy Burmester, biträdd af Berlin-pianisten Mayer-Mahr. 1:a Palækonserter gafs d. 26 okt. Det Kgl. Livgardes musikkorps og »det Kejserl. russiska Garde-Ekvipage»-orkester konserterade i midten af oktober, komponisten Jörgen Malling d. 26, Fini Henriques d. 4 nov., och d. 6 gaf Wolfgang Hansen sin 1:a filharmoniska soaré.

Till d. 20 nov. annonseras kyrkokonsert i Vor Frue Kirke af »Sydsvenska Filharmonien» under hofkapellmästaren Andreas Halléns direktion. Dervid utföres af 200 svenska sångare och musiker Mendelssohns oratorium »Elias» och konserten gifves till förmån för de nödlidande i Sveriges nordliga provinser.

Från andra land.

Paris. Ett sceniskt underbarn har uppträdt här vid en konservatorieuppvisning. Det är en 17-årig fröken Ventura från Bukarest, underbart skön och med en röst så betagande, att hon rör sina åhörare till tårar med sin sång.

Petersburg. Rimsky Korsakoff, den bekante ryske komponisten, har nyligen fått uppförd här en ny opera, »Servilia», som gjort stormande lycka. Texten, behandlande romerska förhållanden på Neros tid, säges vara underhaltig. Korsakoffs musik utmärker sig mer för praktfull instrumentering än genom dramatisk karaktär.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 22:dra årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,***

*utgifves 1902 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter** med **biografier** etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden. Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Vallingatan 11,** 2 tr., i **bok-** och **musikhandeln,** å posten och tidningskontor. **I landsorten** prenumereras bäst å **posten.***

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»
(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Kurs i **plastik** samt undervisning i **sång** efter den italienska sångmetoden i förening med **instuderande af roler,** med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af

SIGNE HEBBE
Sturegatan 24, Stockholm.

Till salu:

En äkta violin

af Mathinas Albanus Bulzani från 1600-talet med stråke och låda för 550 kr. samt

en äkta violoncell

af Johan Öberg från 1700-talet med stråke och låda för 300 kr. Båda med fyllig och god ton hos

MAGN. ENGZELIUS, Särna.
(G. 6553.)

Sånglektioner,

afseende god röstbildning, naturligt och smakfullt föredrag, meddelas till moderat pris af undertecknad.

Vallingatan 11, 2 tr. Frans J. Huss.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvilkor.

Den *enda* svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *högsta* priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»
Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897
ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles *21 första pris*

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865
rekommenderar sin tillverkning af **Orglar** för kyrkor, skolor och hemmen samt **Pianinon.**
Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.
Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.
Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.
Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.
Flyglar: fr. J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.
Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

På C. W. K. Gleerups i Lund förlag:

Eggelings Sångbok för ungdomsskolor, läroverk och hem, innehållande *350* en-, två- och trestämmiga svenska, norska och danska sånger, 5:e omarbetade och tillökta upplagan, redigerad af M. H. (Malin Holmström), inb. 1: 60.

— — »I sitt nu föreliggande skick torde denna sångbok, såväl hvad text som musik vidkommer, vara en af våra bästa för sitt ändamål och därför förtjänt af alla skol- och upplysningsvänners beaktande. Uti denna rika samling finna vi ej blott gamla kända och kära sånger utan äfven många nya, hvilkas bekantskap är värd att göra. Utstyrseln är vacker, formatet bekvämt, priset synnerligen lågt.» *Svensk Läraretidning.*

— — »Utan tvifvel skall denna nya uppl. häfda det anseende och den popularitet, som boken redan erhållit, och skaffa den utbredning i allt vidsträcktare kretsar.»
Sydsvenska Dagbl. Snällposten.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.

Vallingatan 11, 2 tr.
Frans J. Huss.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flere årgångar, säljas billigt å tidningens expedition

Vallingatan 11, 2 tr.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

Innehåll: En dansk konserttrio: Karen och Henry Bramsen. Ellen Beck (med porträtt af frökn. Bramsen och Beck). — Mascagni i Amerika. — Mozarts yngste son. — Musikpressen. — Litteratur. — Följetong: Händels galaperuk. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Annonser.

CENTRALTRYCKERIET, STOCKHOLM, 1902.